

# Український Діяч

Ч. 3. | Сють, зривають та ворогів перчати  
УКРАЇНСЬКІ ПОВСТАНЦІ | Березень 1945



Ось яким „зверненням” відповідають українські повстанці на большевицьке звернення до населення Західної України.

Про те, як новий 1945 рік  
В облаві большевикам у руки попався  
та як його визволили українські  
повстанці

Десь небесними шляхами,  
Потім горами й лісами  
Рік Новий ішов до нас.  
Як звичайно, йшов без зброя  
І без “фінки”, без набоїв,  
Наче в мирний, добрий час.

Як дійшов уже в Карпати,  
На хвилинку мусів стати  
І поглянути кругом:  
Чи то справді тут весело,  
І заможно, і щасливо  
Час минає всім бігом.

Аж тут раптом з-поза тину  
Щось як диркне в цю хвилину,  
Мов по плоті патиком...  
І понісся рев по горах:  
“Товариші, зде́сь Бандьора!  
Паскарей сюда, шагом!”

Не встиг юний Сорокі'ятий  
Одним словом обізватись,  
Як упав уже на сніг...  
Кругом нього рябі пики  
Тут зчинили крик великий  
І шукали, де хто міг.

“Бандеровца ми спаймалі!” –  
Усі дико зверещали  
І потягли у село.  
“Прощай, світе, – Рік гадає:–  
Тут виходу вже немає,  
Життя моє геть пішло...”

Із такими-то думками  
Молоденький між трісками  
Кінця свого дожидав...  
Втім з-за горба, з-за смереки,  
Голос милий, недалекий  
Твердий наказ комусь дав:

“Хлопці! Слава! Бий голоту,  
Підлу сталінську сволоту,  
Шо мордує мирний люд!”  
Затривожились бандити,  
Вже їм довго тут не жити,  
Скорі з ними буде суд.

Та й не довго було ждати,  
Як за-за плота, коло хати,  
Появився гурт людей.  
Людолови враз пропали,  
Ше й забули, що спіймали, –  
І лишивсь наш Молодий.

Нараз двері відчинились,  
Дужі хлопці, повні сили,  
Молодого тут знайшли.  
“Хто ти будеш, любий друже,  
Чом трясешся ти так дуже?  
Ми ж тобі життя спасли!”

“Я є Рік Новий! А ви хто?  
Будьте ласка, скажіть скрито,  
Щоб віддячитися вам.”  
“Українські ми повстанці,  
Ми б’ємо усіх зайнанців,  
Що не дають жити нам.”

“То слухайте ж, любі друзі,  
Вам усім я по заслузі  
Заплачу у мій весь час.  
В моїм часі буде зміна,  
І повстане Україна,  
А комуна щезне враз.”

Сталін Вирівнює...



Україна дістала повну рівність у союзі радянських республік.

Коли? Як?

От, бачиш, вже здавна, а тепер краще. Насамперед Сталін вирівнює кордони, щоб, бач, були гарно й рівно заокруглені; відтяв, отже, Крим, Кубань та інші “хвостики”, тепер відтинає

Холмщину, Надсяння й Лемківщину. Вирівнює комори, бо бойтесь, щоб з пшениці не повстали в Україні гори: було б зло ходити... Усуває цілі гори заліза, й вугілля. Прекрасно вирівнює густоту населення й щораз висиляє надвишку у Сибір. Вирівнює і голови, що зависоко підімаються...

## ПО КРИМСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ



### На власне бажання

Жидок Мануїльський, тепер комісар “закордонних справ” УССР, виголосив на з’їзді учителів промову, в котрій сказав, що Бандеру “арештували німці на його власне бажання”, “за згодою з ним, щоб створити довкола нього ореол мученика...” В той самий тон гrimить уся большевицька пропаганда.

Забувають тільки часом додати ще до того, що “на власне бажання” замордували німці двох братів Бандери, “на власне бажання” повісили, розстріляли, замордували, спалили тисячі українських самостійників, а тисячі сидять ще й тепер “на власне бажання” в німецьких концентраційних таборах.

От хитруни ті бандерівці! Але й німці, хоч, як звичайно, тупі й незручні, також взялися на хитрощі, бо й їх немало



— Пішов геть, Сексоте! Чуеш! А то нездалий пес. Ви, товариш, не бійтесь. Він вас не вкусить, отак тільки бреше. Бо то всякі люди проходять. До одного він гавкне, а іншого, як треба, то й покусає. Залежить від чоловіка.

— Зачем ти держішь таку злую?

— А то, прошу вас, при господарстві не можна без пса. Часом якийсь злодій чи грабіжник прийде, то пес завжди подасть знати.

— Што ти балтаєш? Какіе грабітлі? Где ані?

— Усюди вони є, прошу товариша. Як був фронт, то в мій дівр повно німців набилося. Я всього й не поховала, бо думаю собі: чесні люди. Де там. Двоє поросят закололи, каяки вирізали, олій висмажили, ліци вкрали, тепер вже ніби змінилося на краще, але трапляються всякі люди. Он у нашої сусідки корови забрали, у мене дві спідниці реквізували і годинника срібного. Я вже кажу, чи то які вороги пролізли в красну армію, чи що. Приходять на село, стріляють на хлопів, палять хати, шукають, чи не закопано чого. Що ж це воно, прошу товариша, за порядок?

У Подонка почали витріщуватися очі.

— Ну, ти памалківай! Знатъ, заслужілі ви на такоє атнашеніе. Ти вот скажі, где ваш сельсовет?

— Не знаю. Я не грамотна, в сільраду не ходжу.

— А бандеровци в вас єсть?

— У нас нема. Чулам, що в інших сторонах є.

— В какіх сторонах?

— От у Росії ніби. Дуже вони не люблять окупантів.

— Много ти панімаєш на аккупантах. Ну, іді к сваєй стукалке.

Шкуродер поплівся попри тини до центру села. “Вот тебе і тєредавой насељонний пункт. А ета ведьма абязательно банде-

ровскій агітатор. Ана не грамотна, ана нічево не знаєт. І даже крестом асенітса. Знаєм ми вас. Все ви предателі...”

Години півтори допитувався Подонок до голови сільради.

— Што ето такое? — визвірився він на голову. — В домах людей не встретішь. Каждий удирає куди-то. Даже малиші прячутса. Нет у вас палітваспітательной работы. Да, слушай, старік. Ти сейчас сабері людей. Пагаворім о коже.

Що, може, до кооперативи шкіру привозять?

— Да нет, нам нужно кожу загатявлять. Сабрай народ на сабраніє. — Голова почухав потилицю.

— Бачте, товариш, то тепер не дастъся зробити.

— Пачему?

— Бо всі люди при роботі. Хлопи в лісі, а багато на форшпані.

— Тагда сабері баб.

— Баби коло конопель, коло шмаття товчуться.

— Ну, знаєш, ето разгавори. Абайді все хати і ганіаждаво встречінаво.

— Та я можу обійти, але то шкода праці.

Шкуродер сидів у сільраді рівно чотири години. Уже починало збиратися на вечір, а на збори прийшло тільки дві найстаріших у селі баби і почали вголос проклинати світ за те, що іх в такий похиливі вік мучать якимись зборами.

Врешті, навіть загартованому в боях Подонкові увірвався терпець. І він нагнав їх додому.

До сільради вже близьче підкрадалася ніч. Вона тривожила Подонка і примусила його висповідати голову сільради і відкласти збори на другий тиждень.

“Нет, — міркував собі Подонок, вертаючись до району підводою. — Здесь все мазепінци. От стараво до малаво. Все врагі, самостойнікі. Вот етот тіп везьмот тебе. А кто паручітса, что он не передастъ тебя в руки...”

— Хто іде? — почулося з дороги, яка вела до сусіднього села Березного. Там чорніла якась підвoda, але людей у темноті не було видно.

— Гані? — засичав Подонок до дядька, виймаючи тримливими руками нагана. Дядько смикнув коні, але підручна норовиста кобила не дуже на те зважала.

— Хто йде, питаю?

— Гані, бандіт! — захарчав Подонок, стукнувші дядька по голові. Коні, нарешті, зірвалися.

— Стій! Стріляти буду! — справді посипался постріли. Подонок і собі відстрілювався, катуючи коней.



У районі виявилося, що Подонок вів перестрілку з районною податковою комісією, яка того самого передвечір'я верталася з Березного. Подонкові прострілили вухо, а він продірав живота уповноваженому по хлібоздачі.



“Звернення уряду УССР і ЦК КП(Б)У до населення Західної України від 27 листопада 1944 р. дійшло до найдальших закутків українського села.”

(З большевицьких газет)

Большевицьке звернення дійшло до найдальших закутків українського села і сповняє як слід своє завдання.

## На пекельному суді

Сталін і Гітлер пішли по смерті прямо в пекло і стали перед лицем самого найстаршого люципера, який мав найти відповідне місце для нових гостей.

“Дам їх, — думав люципер, — у котел смоли до заклятих грішників-бандитів”. Та, як тільки нові гости підійшли туди, вогонь нагло погас, смола в кітлах захолола, а кров по руках найгрізніших бандитів зблідла й вибіліла в тіні червоної кривавої луни, яка била від обох нових гостей.



— Е, — зрадів люципер, що має таких небувалих гостей, — вам не тут місце. Он там будете смажитися, де в смолі самі царі, королі й цісарі, бо ви, як бачу, з тих більших бандитів.

Але й там повторилося подібне. Термометр злочинців усіх тих тиранів почав нагло спадати. “От гості!” — потирає з радощів руки люципер.

— Ходімо ж, голубчики, ще далі. Он там, на самому кінці, у найбільшому котлі, смажу вже п’ять тисяч років єгипетських фараонів. Вони в мене почесні гости. Вони мільйонами невіль-

ників перекупували пустелі та гіантські піраміди на кістках невільників для себе будували.

Але, як підійшли до них душогубів, термометр їх провин почав знову вагатися і спадати.

— Як світ світом, як довго існує на землі людський грішний рід, це в нас ще небувалий випадок! — скрикнув задоволений люципер, і гукнув, і засвистав на все пекло. Чорною хмарою злетілася вся чортівська громада й вирішила, що це, мабуть, будуть найбільше заслужені для пекельного царства гости, може, й з найвищої чортівської родини. — Давайте переслухаємо їх ще раз! На наш чортівський фамілійний суд!

— Що ви такого зробили, чим для нас так заслужилися ви обидва, Адольфе і Йоську? — став питати на суді люципер.

— Я, — почав Гітлер, — знищив у себе всяке вільне життя і закував у кайдани сотні мільйонів людей!

— Я перший зробив це у себе! — відповів на те Сталін.

— Я, — казав далі Гітлер, — запровадив диктатуру й концентраційні табори.

— Я перший, — загудів на те басом Сталін, — запровадив у себе тотальну диктатуру й концтабори.

— Я, — вихвалювався Гітлер, — завоював половину Європи, знищив вільні народи та скрізь позаводив пекельні порядки.

— А я, — не втерпів Сталін, — підкорив другу половину Європи та ще й половину Азії і скрізь зробив те саме, але ще краще від нього.

— Я, — гарячivся Гітлер, — не жалував тобі, люципере, ніяких ані людських мук, ані крові. Ціле пекло можна буде в ній скупить. Я прикрасив загарбаний мною світ шибеницями, газовими й електричними коморами для душення людей. Я видушив мільйони невинних людей.

— А я, — ревнув вражений Сталін, — не мав ще давніше в себе газових й електричних масових душогубок, я їх щойно пізніше запровадив. Але ж я ні трохи не залишився позаду Адольфа. Я вистріляв ще більше мільйонів людей. Я встелив кістями ввесь Сибір і північні снігові тундри аж по бігун. Я закатував сотні тисяч людей на канальних роботах. Я у своєму царстві два рази зробив масовий голод, який відразу знищив кільканадцять мільйонів людей. Я превищив усіх катів світу. Ніхто мені не може в цьому дорівняти. І все те я робив так геніяльно, що й вам, мій любий шефе, ще далеко-далеко до того.

Захлинувалися обидва, очі їх набігли кров'ю, зубами страшно скреготали...

В пеклі зчинився великий крик і метушня. Вся чортівська пекельна громада дрижала зі страху. Нарешті, все менше чортовиння підібрало хвости під себе і, бліде з переляку, чурнуло з пекла, аж довкруги зашуміло й земля застогнала. А старші чортяки сумно похилили голови, вони пізнали, що вже кінець їхнього царювання, бо до пекла прийшли два нові злющи темні духи, яким ніхто ніколи не міг дорівняти, і їм вони мусять передати свою пекельну владу...

### Чия буде Україна?

Йосько Сталін із Гітлером

Якось посварились:

“Моя, — каже, — Україна!”

“Ні, моя!” — Побились...

Прийшли... — “Здравствуйте!

Гайль Гітлер!” —

Чемно привітали.

“Чия буде Україна?” —

Разом запитали.

Довго бились, аж втомились,  
Сіли почивати.

Хто їх добре розсудив би,  
Почали шукати.

Врешті, кажуть: “Ходім, куме,  
До УПА спитаєм,  
Чия буде Україна, —  
Там напевно знають.”

Вперед вийшов стрілець Тріска,  
Гостей оглядає,  
Підсміхається хитренко  
Та й відповідає:

“*Наша* буде Україна!  
Клянусь головою!  
Що ж ви з того матимете,  
Покажу рукою.



Гляньте!" – каже стрілець Тріска  
Та руку підносить  
Й тиче дулю обом гостям  
До самого носа.

Xрін

### Новорічні побажання катові народів Йосськові Сталінові

З нагоди нового – 1945 – року Й. Сталін одержав дуже багато новорічних побажань і телеграм. Деякі з них друкуємо на цьому місці:

"Дорогий Йосську!

Ми, вбогі білоруські колгоспники, з нагоди нового – 1945 – року вирішили скласти тобі таке побажання: щоб у цьому році на нашій білоруській землі зародили такі гарні коноплі, як ніколи досі; щоб із тих конопель ми видобули 100 мільйонів пудів прядива; щоб із того прядива наші мотузяри сплели довжелезного і грубезного мотузи і щоб тебе на цьому мотузі в цьому ж таки році повісили на найвищій вежі Кремля".

"Любий, геніяльний, бистроумний!

Ми, робітники збройових заводів великої СРСР, з гарячого серця бажаємо, щоб здійснилося в цьому році те, чого бажають тобі білоруські колгоспники. Та, крім того, ми ще бажаємо, щоб у той час, як ти повиснеш на мотузу, ми мали змогу випалити 224 залпи з тих усіх гармат, що ми їх вилили за весь час нашої праці.

Робітники збройових заводів СРСР."

"Великий мучителю азійських народів!

Поневолені тобою і твоїми імперіялістичними пахолками народи Середньої Азії бажають тобі, щоб ти в цьому році завітав до нас, щоб ми тебе прив'язали до хвоста найбуйнішого азійського коня і щоб тебе той кінь волочив по наших безмежних степах день, ніч і ще один день.

Представники народів Середньої Азії."

"Найбільший товариш робочого люду!

Донбаські шахтарі бажають тобі, щоб ти в цьому році віддав донбаські шахти і щоб під час тих відвідин присипала тебе 250 м завтовшки верства землі.

Донбаські шахтарі."

"Йосську Сталіне, кривавий наш брате і свате!

Бажаємо тобі, паршивий пане товаришу, в цьому році 13 кольки під ліву лопатку, 7 болячок на твою чорну горлянку, а накінець, щоб тебе, сучого сина, ясний шляк трафай і нагла кров залляла.

Робітники і селяни Західної України."

---

З друкарні

"Смерть сталінсько-гітлерівським катам"

---